

IJzersterk & Baanbrekend

Contourennota 2006 - 2010

Woord vooraf

Sinds de plaatsing van de contourennota op de website van de KNSB is dit document onderwerp van gesprek geweest tijdens presentaties bij de diverse gewestelijke najaarsvergaderingen, de Bondsraad en het Algemeen Bestuur van de KNSB.

Op basis van de reacties vanuit bovengenoemde geledingen van de KNSB en de feedback van individuele schaatsliefhebbers, zullen de volgende aspecten extra aandacht krijgen:

- De contourennota is niet statisch, maar is te beschouwen als een 'levend' document dat kan worden bijgesteld op basis van veranderingen in de omgeving van de KNSB.
- De maatschappelijke waarde en betekenis van de schaatssport dienen nader belicht te worden, zeker ook in het perspectief van de ruimere aandacht van de rijksoverheid (Nota 'Tijd voor Sport') voor het belang van sport en bewegen. In het bijzonder gaat het om de ontwikkeling van een gezonde leefstijl en het bevorderen van sport als bindmiddel voor de samenleving.
- De professionalisering van de KNSB-organisatie verdient een duidelijkere plaats in de contourennota, vooral waar het de positie van de topsport betreft in relatie tot de toegenomen commercialisering in de (schaats)sport.
- Er moet nadrukkelijk(er) worden ingespeeld op de behoeften van natuurijclubs, ook in die winters waarin er geen sprake is van natuurij.

In algemene zin streeft het (nieuwe) Algemeen Bestuur van de KNSB naar een verbreding en een verdieping van de contourennota die in toenemende mate moet gaan gelden als de leidraad – het toekomstperspectief op hoofdlijnen – voor de inrichting van beleidsplannen en activiteitenplannen (per jaar) voor de secties, gewesten en verenigingen van de KNSB.

1. Inleiding

De samenleving is permanent in verandering. En het tempo waarin dit gebeurt komt steeds hoger te liggen. Wat vandaag up-to-date is, is morgen alweer aan revisie toe. Veel sterker dan in het verleden ervaart ook de KNSB dat alsmaar nieuwe eisen aan de organisatie worden gesteld. Om ontwikkelingen bij te kunnen houden, of liever nog vóór te zijn, is het daarom van belang de beleidskoers periodiek te kunnen bijsturen. Ook wordt meer waarde gehecht aan bredere betrokkenheid bij de totstandkoming van beleid. Tegen deze achtergrond kiest de KNSB vanaf nu voor een nieuwe manier van visie- en beleidsontwikkeling. Wat niet verandert is dat vrijwilligers en beroepskrachten samen op een professionele manier de schaatssport willen blijven dienen.

Deze contourennota, onder de noemer *IJzersterk & Baanbrekend*, geeft de richting aan voor de periode 2006 – 2010 en gaat ook in op de te volgen procedure. De titel wil duidelijk maken dat de KNSB een solide (ijzersterke) organisatie is die vernieuwing actief (en soms baanbrekend) oppakt.

Veranderingen die van invloed zijn op het functioneren van de KNSB liggen zowel buiten als binnen de schaatswereld. Maatschappelijk zien we bijvoorbeeld dat:

- De overheid het sporten - ook via bonden - sterk wil stimuleren.
- De toekenning van overheidssubsidies geen automatisme meer is.
- De inzet van vrijwilligers minder vanzelfsprekend is.
- De verzakelijking en het veranderde verwachtingspatroon met zich meebrengt dat het niet meer vanzelfsprekend is dat men voor sportbeoefening lid wordt van een vereniging, noch dat het vanzelfsprekend is dat verenigingen lid worden van de landelijke organisatie.
- Gekwalificeerde vrijwilligers steeds schaarser worden.
- Sport - dus ook schaatsen - in toenemende mate een rol speelt in het integratieproces.
- Het medialandschap sterk in ontwikkeling is met o.a. de opkomst van internet en digitale (sport)kanalen.
- De juridisering in de samenleving aan het toenemen is.
- Openheid en participatie als vanzelfsprekend worden gezien.

Ook binnen de schaatswereld is de dynamiek groot. We zien bijvoorbeeld dat:

- Sporters steeds hogere en andere eisen stellen.
- De commercialisering en professionalisering in hoog tempo doorzet.
- De media een toenemende belangstelling tonen voor de schaatsport.
- De eisen aan vrijwilligers en beroepskrachten (medewerkers) in en rond het schaatsen sterk veranderen.
- Direct en indirect betrokkenen bij de schaatsport steeds meer en ook hogere eisen stellen aan de kwaliteit en de dienstverlening van de KNSB met inbegrip van het Bondsbureau.
- Er een herijking plaatsvindt van de totale KNSB-organisatie, zowel bestuurlijk als op het Bondsbureau.
- De KNSB eind 2006 een nieuwe bestuursvorm heeft gekregen die wordt gekenmerkt door besturen op hoofdlijnen.
- Er wereldwijd meer schaatsbanen komen met als gevolg dat de KNSB meer energie moet stoppen in het naar Nederland halen van internationale topevenementen.
- De behoefte aan tijdige en correcte informatievoorziening binnen en buiten de schaatsorganisatie blijft groeien.

De geschetste ontwikkelingen zijn niet volledig, maar geven wel een beeld van het steeds weer wisselende krachtenveld waarin een sportbond als de KNSB opereert. Ze maken ook duidelijk, dat flexibel en slagvaardig handelen vandaag de dag noodzakelijk is.

Het werken met een beleidsplan voor een periode van vier jaar past niet in dit patroon. De ontwikkelingen gaan vaak zo snel en zijn zo ingrijpend, dat een beleidsplan voor een periode van vier jaar eigenlijk altijd achter de feiten aan loopt. In plaats daarvan leggen we u daarom nu een contourennota voor die vervolgens wordt ingevuld met jaarplannen.

Maar deze nieuwe manier van werken gaat verder dan het vervangen van een vierjarig beleidsplan door een contourennota met jaarprogramma's. In de toekomst zal het beleid meer bottom-up tot stand komen. Dat betekent op z'n minst overleg mét en inspraak ván geledingen binnen de KNSB-organisatie. In sommige gevallen zal ook advies aan derden worden gevraagd.

2. Actuele situatie

Plannen maken voor de toekomst is vooruitkijken. Maar dat kan niet zonder te weten hoe de vlag er op dit moment bij hangt. Daarom een overzicht op hoofdlijnen van de actuele situatie waarin de KNSB zich bevindt.

- De financiële positie van de KNSB is gezond en passend bij de huidige situatie.
- Er zijn duurzame relaties aangegaan met sponsors, cosponsors en suppliers.
- De relatie met de merkenteams is geformaliseerd in een Collectieve SamenwerkingsOvereenkomst (CSO) die vier jaar van kracht is.
- Mediacontracten zijn gesloten met o.a. de NOS en SBS. Onderhandelingen met een printpartner en een radiostation zijn in een vergevorderd stadium.
- Op het sportieve vlak zijn bij het langebaanschaatsen veel successen geboekt.
- Het langebaanschaatsen staat internationaal in aanzien, de sportieve prestaties zijn uitstekend, de organisatorische en sporttechnische begeleiding is goed en de inbedding in de nieuwe afdeling topsport van de KNSB garandeert een professionele aansturing.
- Shorttrack lijdt onder geringe belangstelling van de kant van potentiële sporters. Promotie onder de jeugd vindt nog niet of nauwelijks plaats en er zijn te weinig professionele trainers.
- Kunstrijden is in Nederland nog geen populaire discipline. Geen deelname aan de Olympische Spelen in Turijn (2006) en weinig aandacht in de Nederlandse media. De succesvolle tv-programma's *Dancing on Ice* en *Sterren dansen op het ijs* lijken het tij te keren. De belangstelling voor kunstrijden zit in de lift.

- Marathonschaatsen is op weg zich te ontwikkelen als topsport met internationale en olympische ambities. De rechtstreekse uitzendingen op televisie van de nieuwe topcompetitie zullen de sport een extra impuls geven. Het verwezenlijken van een internationaal natuurijscircuit heeft volop aandacht. Het Nederlands Kampioenschap Marathon voor de jeugd heeft de officiële status gekregen. Minder schaatsers actief op het ijs en meer mensen op skates en skeelers.
- Talenterkenning en -ontwikkeling hebben bij het langebaanschaatsen een vaste plek gekregen in de programma's. In de overige disciplines blijft dit nog achter.
- De positie van de topsport is stevig verankerd binnen het Bondsbureau.
- Nederland is in de periode 2002 – 2006 goed bedeed met internationale wedstrijden. Ook voor de jaren 2007 t/m 2009 staan enkele grote internationale toernooien op de agenda.
- De afdeling opleidingen van de KNSB is nieuw leven ingeblazen en geprofessionaliseerd. Het cursusprogramma 2006 – 2007 is gepubliceerd en de modernisering van het opleidingsbeleid is in gang gezet.
- Het aantal licentiehouders is tussen 2002 en 2006 gedaald van circa 16.750 naar 15.500. Mogelijk mede als gevolg van het al negen jaar achtereen ontbreken van een echte ijswinter.
- Een nieuw contributie- en prijsbeleid heeft nog niet zijn beslag gekregen.

- De KNSB beschikt nog niet over een up-to-date accommodatiebeleid, hetgeen een negatieve invloed heeft op de aanwas van schaatsers.
- Het doelgroepenbeleid gericht op ouderen en allochtonen, komt nog onvoldoende uit de verf. Het jeugd- en schoolschaatsen daarentegen is sterk geïntensiveerd.
- De verenigingsondersteuning, speerpunt in het meerjarenbeleid breedtesport, is geïntensiveerd. Zo is er een website voor verenigingen gebouwd en in gebruik genomen.
- Het promoten en stimuleren van schaatsen als een gezonde, leuke sport krijgt onvoldoende aandacht.
- Communicatie heeft volop aandacht en is goed op weg een vaste plaats te krijgen bij de ontwikkeling en uitvoering van organisatie- en sportbeleid. Kort geleden is een manager Marketing & Sponsoring aangesteld.
- Statutair en reglementair zijn enkele wijzigingen doorgevoerd, onder andere met als resultaat een duidelijker positionering van de secties ten opzichte van het Algemeen Bestuur en het Bondsbureau.

3. Ambities 2006 - 2010

Voor de periode 2006 – 2010 heeft de KNSB een groot aantal gezonde ambities. De opsomming is in willekeurige volgorde en in het besef dat ze niet allemaal in een periode van vier jaar kunnen worden gerealiseerd.

De ambities zijn ingedeeld in drie categorieën: sportief en organisatorisch, algemeen en randvoorwaardelijk.

3 a. Sportief en organisatorisch

- Langebaanschaatsen: de beste van de wereld zijn en dus de huidige positie vasthouden.
- Shorttrack: in 2010 aansluiting bij de wereldtop realiseren en deze positie vervolgens vasthouden.
- Kunstrijden: uiterlijk in 2010 aansluiting vinden bij de Europese top door de komende jaren in te zetten op verbreding van de nationale top. In 2014 aansluiting bij de wereldtop.
- Marathon: internationaliseren en populariseren met het streven naar demonstratiesport bij de Olympische Spelen in 2010 in Vancouver.
- Korte baan / supersprint: als nationale wedstrijdsport blijven faciliteren.
- Schoonrijden: blijven faciliteren.
- Toerschaatsen: blijvend voorbereid zijn op tochten, onder andere door het actueel houden van draaiboeken en het oplossen van knelpunten in routes etc.
- Skaten / skeeleren: intensivering van de bestaande samenwerking met de Skate Bond Nederland met mogelijk integratie van het schaatsen op ijsers en op wielrijden. Schaatsen en skeeleren als een twee-eenheid beschouwen en vanuit deze visie acties ondernemen.
- Het versterken van schaats- en natuurijsverenigingen, alsmede het stimuleren van mensen om actief te worden op het ijs.

3 b. Algemeen

- De schaatssport in de volle breedte promoten en populariseren met als motto: 'Nederland Schaatsland'. Het 125-jarig bestaan van de KNSB in 2007 biedt hiervoor goede aanknopingspunten. Sporters interesseren voor het schaatsen via onder andere schoolschaatsen, jeugdschaatsen en het (laten) organiseren van internationale toevenementen met brede uitstraling.
- Vergroten van het aantal licentiehouders.
- Het jaarlijks (laten) organiseren van internationale toevenementen met brede uitstraling ter promotie van het schaatsen en bevordering van maatschappelijke betrokkenheid.
- Zorg dragen voor voldoende en kwalitatief hoogwaardig technisch en organisatorisch kader.
- Een actief anti-dopingbeleid voeren en zo nodig ondersteunen met financiële middelen.
- Het vitaliseren van de verenigingen en de dienstverlening richting de verenigingen verder uitbreiden door meer accent te leggen op ledenservice, inclusief een op maat gesneden contributie- en prijsbeleid.
- Inspelen op actuele ontwikkelingen die zich in en rond de verschillende schaatsdisciplines voordoen.

3 c. Randvoorwaardelijk

Om de sportieve, organisatorische en algemene ambities waar te kunnen maken is veel inzet van vrijwilligers en beroepskrachten nodig. Zij leveren betere prestaties naarmate aan een aantal randvoorwaarden is voldaan. Deze zijn:

- Een organisatiestructuur met duidelijk afgebakende verantwoordelijkheden tussen het Algemeen Bestuur, de andere bestuurlijke geledingen binnen de KNSB en het Bondsbureau.
- Bestuurlijk functioneren met als basis de 13 aanbevelingen van de Commissie Goed Sportbestuur van NOC*NSF.
- Een professioneel ingerichte werkorganisatie waarin deskundige medewerkers zich inzetten en zich gedragen als ambassadeurs van de KNSB en de schaatssport en nauw samenwerken met de vele vrijwilligers.
- Een werkwijze binnen de KNSB die wordt gekenmerkt door openheid, betrouwbaarheid, consistentie, alsmede door respect voor elkaar en voor externen.
- Het voeren van een accommodatiebeleid met het oog op het realiseren en in stand houden van betaalbare (multifunctionele) accommodaties die kwalitatief en kwantitatief voldoen aan de eisen die sporters, toeschouwers, sponsors en media hieraan stellen. Hierbij dient aandacht te zijn voor regionale spreiding en bereikbaarheid.
- Constructieve samenwerking met andere sportbonden en NOC*NSF.
- Een KNSB die openstaat voor samenwerking en partnership, zoals nu al blijkt uit duurzame relaties met sponsors, cosponsors, suppliers, merkenteams en media. Het Algemeen Bestuur en het Bondsbureau stimuleren de samenwerking tussen de verschillende geledingen van de KNSB.
- Marketing en communicatie actief inzetten om meerwaarde voor het schaatsen te bereiken, alsmede voor huidige en toekomstige sponsors.
- Een blijvend gezonde financiële positie om voldoende geldmiddelen te kunnen uittrekken voor het realiseren van de in deze nota vastgelegde ambities.

4. Speerpunten 2006 - 2007

De nieuwe manier van beleidsontwikkeling en beleidsvorming vereist een langere doorlooptijd. Het is dan ook niet realistisch te denken dat alle genoemde ambities al in het seizoen 2006 – 2007 kunnen worden gerealiseerd. Uit praktische overwegingen worden de lijnen van het Algemeen Beleidsplan KNSB 2002 – 2006 in het komende winterseizoen doorgetrokken. Daarnaast is extra aandacht voor de volgende ambities in de vorm van speerpunten:

- Talenterkenning en -ontwikkeling in de olympische disciplines.
- Meer bekendheid marathonsport.
- Kwaliteitsimpuls bondsorganisatie.
- Meer mensen actief op schaatsen, skates en skeelers; in 2007 in combinatie met de activiteiten rond het 125-jarig bestaan van de KNSB.
- Modernisering opleidingen.
- Het ondersteunen, adviseren en verder vitaliseren van de bij de KNSB aangesloten verenigingen en ijsclubs.
- Het actief oppakken van het accommodatiebeleid.

Deze zeven ambities krijgen in de periode 2006 – 2007 dus extra accenten. Dat kan zijn in menskracht en / of in financiële zin.

5. Het vervolg

Deze contourennota dient als richtsnoer voor het beleid in de periode 2006 – 2010. Op basis hiervan worden jaarplannen gemaakt, te beginnen voor het seizoen 2007 – 2008.

Een jaarplan begint altijd met eventuele bijstellingen van het beleid ten opzichte van de koers die in de contourennota is vastgelegd. Vervolgens staan de concrete acties beschreven en worden de kosten in beeld gebracht.

Deze systematiek garandeert een grote mate van flexibiliteit en maakt het mogelijk adequaat in te spelen op actuele ontwikkelingen binnen en buiten de KNSB. Dit is in het belang van de noodzakelijke slagvaardigheid en draagt tevens bij aan het profileren van de schaatsbond als een eigentijdse, professionele organisatie.

De verdere procedure:

Het bestuur van de KNSB staat een open procedure voor bij het ontwikkelen van meerjarenbeleid. Daarom is gekozen voor brede betrokkenheid van de 'schaatsfamilie'.

Als eerste heeft de Bondsraad (gewesten en secties) op de concept-contourennota gereageerd. De nuttige op- en aanmerkingen hebben geleid tot een aantal wijzigingen in de aanvankelijke tekst.

Daarna hebben ook anderen de gelegenheid gehad hun mening te geven over de geschetste beleidslijnen in de concept-contourennota, via een oproep in de KNSB Nieuwsbrief.

Aansluitend heeft het Algemeen Bestuur de tekst definitief vastgesteld en de contourennota naar de leden van het Bondscongres verstuurd. Dit hoogste orgaan van de KNSB behandelt het stuk tijdens het congres op zaterdag 9 december 2006.

Als het Bondscongres ermee instemt, begint in het eerste kwartaal van 2007 de uitwerking met het maken van het jaarplan 2007 - 2008. Hierin worden ook de missie en de visie opgenomen voor de periode tot en met de Olympische Winterspelen van 2010 in Vancouver.

Het Bondsbureau heeft hierbij het voortouw en betreft alle geëigende geledingen bij het proces. Vóór 1 januari 2007 is hiervoor een plan van aanpak opgesteld.

Het jaarplan 2007 – 2008 is uiterlijk op 1 mei 2007 gereed en dient vervolgens als leidraad voor gewesten en secties bij het opstellen van hun beleidsplannen met begrotingen voor de komende jaren. Deze zijn bij voorkeur in de vorm van jaarplannen die uiterlijk op 1 september van het jaar voorafgaand aan het seizoen waarop het plan betrekking heeft aan het Algemeen Bestuur zijn voorgelegd.

6. Tot slot

Elke ketting is zo sterk als de zwakste schakel. Dit beeld is ook van toepassing op de KNSB. Van alle betrokken partijen mag worden verwacht dat zij zich tot het uiterste inspannen om de geformuleerde ambities in deze nota waar te maken. Hierbij draagt elke geleding binnen de KNSB, elke beroepskracht en elke vrijwilliger een eigen verantwoordelijkheid. Dit in de wetenschap dat in een ijzersterke ketting geen zwakke schakels passen.

Hoogland, 6 november 2006